

Nr 175.

Av herr **Carlström m. fl.**, om höjning av statsbidraget från statens avdikningsanslag m. m.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 143, föreslagit, dels att riksdagen ville medgiva att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1939/40 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa högst 3 800 000 kronor, dels att riksdagen till grundförbättringar: statens avdikningsanslag ville för samma tid anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

Kungl. Maj:ts äskanden i driftsbudgeten innebära i år som i fjol en nedprutning av vad lantbruksstyrelsen i sin framställning föreslagit. Styrelsen tillstyrkte att statsbidrag måtte under budgetåret 1939/40 beviljas med 5 000 000 kronor och att riksdagen måtte tillföra anslaget 3 500 000 kronor, vilken summa enligt styrelsens mening i runt tal motsvarade behovet av utbetalningar under nästa budgetår.

Vi finna den av Kungl. Maj:t företagna nedprutningen av detta anslag så mycket beklagligare som väl endast en mening kan råda om att torrläggningarna äro av största betydelse för övre Norrland såsom ett led i strävan att utvinna ny odlingsbar mark och därigenom förstärka de ofta ofullständiga jordbruken. En måttlig höjning av bidragssumman och av tillskottet till anslaget borde icke behöva stöta på statsfinansiella betänkligheter.

I fjolårets motion rörande denna sak påpekades att det för att markera de fyra nordligaste länens stora behov av torrläggning och avdikning vore ändamålsenligast, att ifrågavarande anslag uppdelades i ett anslag till landet i övrigt och ett för de fyra nordligaste länen. Jordbruksutskottet hänvisade i sitt utlåtande nr 99 till att statsbidrag från statens avdikningsanslag å högst 3 800 000 kronor utöver i statsverkspropositionen äskat belopp beviljats under för beredskapsstaten gällande förutsättningar och avstyrkte i övrigt såväl den föreslagna anslagshöjningen som anslagsuppdelningen med motivering, att staten under tider med ringa eller ingen arbetslöshet ej syntes böra i alltför stor omfattning uppmuntra igångsättandet av företag, som avsåges med ifrågavarande anslag.

Vi kunna så mycket mindre finna denna motivering bärande som med den föreslagna fördelningen ökningen på totalanslaget helt skulle ha förts till de fyra nordligaste länen. Dessa län ha under nu rådande förhållanden icke haft den minsta glädje av det å beredskapsstaten anvisade beloppet. De ha berövats en möjlighet som de alltför väl behövt att genom statsanslag få i gång sådana företag, som äro ägnade att göra nyodlingar produktiva.

Enligt vad lantbruksstyrelsen anfört beräknas av för budgetåret 1938/39 föreliggande och påräknade ansökningar om statsbidrag ansökningar å ett belopp av 4 400 000 kronor bliva överförda till budgetåret 1939/40. Jämväl under sistnämnda budgetår torde nya ansökningar om statsbidrag kunna förväntas inkomma till ett belopp av omkring 3 800 000 kronor. För tillgodo-seende under budgetåret 1939/40 av ansökningar om statsbidrag skulle så-lunda erfordras i runt tal $(4\,400\,000 + 3\,800\,000 =)$ 8 200 000 kronor.

Olägenheterna av att hos lantbruksstyrelsen år efter år anhopas arbets-planer rörande torrlägningsföretag, vilka till följd av anslagets otillräck-lighet icke kunna erhålla statsbidrag och komma till utförande, äro uppen-bara. Ett försök bör göras att mera effektivt avverka de inläggande an-sökningarna och därmed minska balansen.

Till belysning av läget må följande anföras.

Den 1 januari 1939 innelågo hos lantbruksstyrelsen ännu icke behandlade ansökningar om statsbidrag från statens avdikningsanslag till nedanstående belopp:

	Antal	Approximativt bidragsbelopp
De fyra nordligaste länen	270	1 500 000 kronor
Riket i övrigt	194	900 000 »
Summa	464	2 400 000 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle på tilläggsstat för 1938/39 beviljas ytterligare statsbidrag på högst 1 200 000 kronor. Beloppet förslår tydligen icke för att avverka balansen. Vi hemställa därför, att bidragstilldelningen för budgetåret 1939/40 höjes från 3 800 000 kronor till 4 milj. kronor och att i konsekvens härmed det av Kungl. Maj:t äskade förslagsanslaget å 3 milj. kronor höjes till 3,2 milj. kronor. Anslaget torde böra uppdelas med 2 milj. kronor på de fyra nordligaste länen och 2 milj. kronor på riket i övrigt, dock så att uppstående överskott på de förstnämnda länen må kunna disponeras även för andra delar av riket.

Med åberopande av vad vi ovan anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte under punkten 143, nionde huvudti-teln, grundförbättringar; statens avdikningsanslag:

1. medgiva att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1939/40 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhopa högst 4 000 000 kronor, varav

a) 2 000 000 i första hand till Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län och

b) 2 000 000 kronor till landet i övrigt; samt

2. att till grundförbättringar: statens avdikningsanslag för

budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 3 200 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1939.

C. Fr. Carlström.

Leon. Hagström.

J. B. Johansson.

Nils Gabrielsson.

A. O. Frändén.

Nils Holmström.

Bernhard Nilsson.

Torsten Caap.

Ivar Öman.
